

RAADSINFORMATIEBRIEF met beantwoording artikel 42 vragen

Van

college van burgemeester en wethouders

Vergadering van

6 mei 2025

Kenmerk

Z/25/082221 / D/25/179928

Portefeuillehouder

Monique Bonsen-Lemmers

Portefeuille

Handhaving

Opsteller

Bindels, Manja

Onderwerp

Beantwoording Schriftelijke vragen art. 42 RvO van Inwonersbelangen inzake Circulaire ondernemer gedwarsboomd?

Beantwoording van de vragen***Samenvatting van de inleiding van de vragen***

In het Algemeen Dagblad van 1 april jl. stond een artikel over een circulaire ondernemer. Hij laat koffieprut verzamelen om er bodemverbeteraar van te maken. In het artikel wordt aangegeven dat anderhalf jaar geleden een ambtenaar van gemeente Woerden langs kwam. Deze constateerde dat koffieprut onder het kopje 'bedrijfsafval' valt. Door het niet voldoen aan de regels heeft de ondernemer meerdere dwangsommen en boetes opgelegd gekregen. Inwonersbelangen heeft vragen over het mogelijk dwarsbomen van een ondernemer die met goede intenties afval omzet in een bruikbare grondstof. Een mooi praktijk voorbeeld van circulair handelen. Daarom heeft Inwonersbelangen de volgende vragen:

1 - Kloppen de feiten zoals verwoord in het artikel van Algemeen Dagblad? En zo niet, welke dan niet?

Nee, deze kloppen niet volledig. In het artikel wordt aangegeven dat de ondernemer een innovatieve veehouder is. Op het perceel in Kamerik is momenteel geen veehouderij gevestigd. Het perceel heeft een agrarische bestemming en is dan ook bestemd voor agrarische bedrijvigheid. Conform het Omgevingsplan moet het dan ook gaan om bedrijvigheid, geheel of overwegend gericht op het bedrijfsmatig voortbrengen van producten door het telen van gewassen en/of het houden van dieren, met uitzondering van vissen, wormen, paarden en pony's. Deze activiteit vindt nu niet plaats.

Het college is het met de ondernemer eens dat circulaire ontwikkeling en het hergebruiken van reststromen waardevol kan zijn. Echter dient dit wel conform geldende wet- en regelgeving plaats te vinden. Het college heeft getracht dit op verschillende manieren te bereiken, echter treft de ondernemer niet de juiste maatregelen waardoor de overtredingen blijven voortduren.

2 - Ontbreken er feiten in het artikel van het Algemeen Dagblad? En zo ja, welke relevante ontbreken er?

Ja, er ontbreken veel relevante feiten. De ondernemer heeft twee percelen binnen de gemeente Woerden, namelijk in Kamerik en Zegveld. Op 15 september 2022 heeft het college het eerste verzoek van de Omgevingsdienst ontvangen vanwege meerdere overlastmeldingen van omwonenden. Door omwonenden zijn toen meerdere klachten ingediend over geur- en stank overlast. Tevens zouden de aanwezige dieren op het perceel op een zeer dierenonvriendelijke manier worden behandeld.

Naar aanleiding van deze overlast meldingen heeft er een controle plaatsgevonden op het perceel door de gemeente, de Omgevingsdienst, de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (hierna: NVWA) en het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (hierna: HDSR). Tevens werd op dat moment ook een verzoek om handhaving ingediend. Tijdens de controle zijn destijds meerdere overtredingen geconstateerd, ook door ketenpartners. De ondernemer is toen door het college uitgenodigd voor een gesprek op 10 oktober 2022 om deze overtredingen te bespreken. Het gesprek van 10 oktober

2022 heeft niet geleid tot een leefbare situatie op het perceel in Kamerik. Vanwege de diverse overtredingen zijn destijds handhavingstrajecten gestart ook door ketenpartners. Hieronder een overzicht van de trajecten.

Handhaving NVWA

Op 28 september 2022 heeft de NVWA een last onder bestuursdwang opgelegd voor het perceel in Kamerik vanwege het niet beschermen van varkens en runderen tegen slechte weersomstandigheden en gezondheidsrisico's, het niet beschikken over toereikende hoeveelheid water van passende kwaliteit voor de varkens en het toebrengen van onnodig lijden of letsel voor de runderen door de wijze van toediening van voer.

Na drie hercontroles was het dierenwelzijn nog steeds niet op orde, waarop de ondernemer heeft besloten om zijn varkens grotendeels per half november 2022 van het perceel te verwijderen.

Handhaving Omgevingsdienst

De ondernemer heeft meerdere controle verslagen ontvangen met daarin de ter plaatse gemaakte afspraken. De ondernemer heeft zich niet of slechts deels aangehouden, waardoor de Omgevingsdienst namens het college uiteindelijk een formeel handhavingstraject is gestart. Op 1 december 2022 is een last onder dwangsom opgelegd vanwege de nog aanwezige varkens, de opslag van mest- en voerresten (drab) op de onbeschermde bodem, de opslag van vegetarisch afval, koffieprut op het terrein en de grote hoeveelheid plastics dat verspreid over het terrein lag.

De ondernemer heeft een termijn gekregen om deze overtredingen ongedaan te maken. Tegen de last onder dwangsom is door de ondernemer geen bezwaarschrift ingediend. De ondernemer heeft deze overtredingen niet ongedaan gemaakt, waardoor een invorderingstraject voor de van rechtswege verbeurde dwangsommen is gestart.

Op 29 maart 2023 is aan de ondernemer een tweede hogere last onder dwangsom opgelegd voor dezelfde overtredingen met een termijn van 6 weken om deze ongedaan te maken. Om de ondernemer nog meer tijd te geven is pas maanden later op 2 november 2023 een controle uitgevoerd, waaruit bleek dat de overtredingen niet ongedaan zijn gemaakt. Ook is in de tussentijd vaste mest en voerresten vermengd met plastic krimpfolie en de drab uit het buitenverblijf van de koeien. Dit ligt op de onbeschermde bodem. Deze hoop van circa 25 m3 ligt naast het gebouw wat als koeienstal gebruikt werd en nabij het oppervlakte water, het is niet beschermd tegen hemelwater en ligt op onvoldoende afstand van de woning van de burens. Hierdoor loopt mestvocht uit de hoop in de bodem en naar het oppervlaktewater.

De toezichthouder heeft toen ook geconstateerd dat er nog steeds tientallen Big Bags op het perceel stonden, gevuld met een grote hoeveelheid aan plastic zakken met koffieprut. De koffieprut loopt ook uit door overvloedige regenval. De Big Bags werden niet afgedekt ondanks eerder adviezen.

Op 15 december 2023 is een derde hogere last onder dwangsom opgelegd voor dezelfde overtredingen. Ook na deze last onder dwangsom heeft de ondernemer de overtredingen niet ongedaan gemaakt en zijn meerdere dwangsommen van rechtswege verbeurd.

Het klopt dat de ondernemer inmiddels hoge van rechtswege verbeurde dwangsommen moet betalen en dat er beslag is gelegd op het perceel in Kamerik om deze dwangsommen te voldoen. De ondernemer heeft tegen de opgelegde lasten onder dwangsom geen rechtsmiddelen tijdig aangewend, waardoor deze in rechte zijn komen vast te staan.

3 - Heeft het college hulp geboden aan deze ondernemer toen bleek dat hij niet aan de regels voldoet? Zo ja, welke hulp? Zo nee, waarom niet?

Er zijn meerdere gesprekken geweest met de ondernemer. Tijdens deze gesprekken is onder andere middels PowerPoint presentaties tot in detail uiteengezet van welke overtredingen sprake was en hoe de ondernemer deze overtredingen kon beëindigen.

Tijdens het gesprek van 7 juli 2023 is nogmaals aangegeven hoe de ondernemer de overtredingen kon beëindigen om (verdere) handhaving te voorkomen en daarbij ruimte te bieden voor de uitwerking van zijn plannen voor de toekomst. Ook is toen aangegeven dat de ondernemer het beste een ruimtelijk adviseur in de arm kon nemen omdat het aanvragen van omgevingsvergunningen, principeverzoeken of bestemmingsplanwijzigingen complex kan zijn. Daarbij is ook nog een lijst van mogelijke adviseurs aan de ondernemer overlegd. Met de ondernemer is toen afgesproken dat alle handhavingstrajecten voor 4 maanden zouden worden opgeschort en hij voor 1 november 2023 alle overtredingen ongedaan zou maken.

Begin september 2023 is contact gezocht met de ondernemer en gevraagd naar de vorderingen op het perceel. Door de ondernemer is toen aangegeven dat in zijn ogen geen concrete afspraken zijn gemaakt en tijdens een hercontrole is geconstateerd dat de overtredingen niet ongedaan waren gemaakt. Vervolgens is het handhavingstraject van de Omgevingsdienst hervat.

Op 9 juli 2024 heeft de ondernemer een mail gestuurd aan de burgemeester over de handelswijze van de gemeente en de Omgevingsdienst met daarbij het verzoek om de van rechtswege verbeurde dwangsommen te schrappen en tot een passende oplossing te komen. Daarop is gereageerd dat nu de ondernemer zijn afspraken niet is nagekomen een formeel traject door het college wordt gestart en de dwangsommen niet worden ingetrokken.

Op 11 december 2024 heeft er een keukentafel gesprek plaatsgevonden met de ondernemer, de Omgevingsdienst, het HDSR en ons. Door het HDSR zijn ook meerdere bestuursrechtelijke maatregelen opgelegd. In dit gesprek is aangegeven wat van de ondernemer wordt verwacht en zijn de volgende afspraken gemaakt:

- de koffieprut in plastic zakken wordt afgevoerd;
- de voerresten/mest met krimpfolie wordt afgevoerd;
- de varkensdrab moest conform lastgeving worden afgevoerd. Tijdens het gesprek wordt afgesproken dat de toezichthouder van de ODRU een nieuwe afspraak maakt met de ondernemer om te bepalen hoeveel en wat nog moet worden afgegraven;
- de buitenopslag van het terrein moet worden verminderd, voorstel hierbij om de eerste 20 meter van het terrein aan te pakken en dan door te werken naar de rest.

In januari 2025 is de voortgang met de ondernemer besproken. Toen is aangegeven dat hij aan de slag zou gaan. Vanuit de gemeente is er begeleiding aan de ondernemer gekoppeld.

Op 7 januari 2025 stond een hercontrole gepland. De familie van de ondernemer heeft verzocht deze controle te verplaatsen naar week 4 omdat er in week 3 een container zou komen voor het afvoeren van de compost. Dit uitstel is door ons verleend. Vervolgens heeft op 21 januari 2025 een hercontrole plaatsgevonden. Hieruit bleek dat de gemaakte afspraken niet zijn nagekomen.

4 - Is het college het met Inwonersbelangen eens dat het handelen van gemeente Woerden niet de schoonheidsprijs verdient en dit geen reclame is voor circulair handelen en ondernemen?

Nee, het college deelt deze mening niet. Het college is altijd bereid geweest om het gesprek met de ondernemer aan te gaan en heeft meerdere handreikingen en adviezen gegeven. Het is uiteindelijk aan de ondernemer om ervoor te zorgen dat geen overtredingen op zijn perceel plaatsvinden en dat de verschillende activiteiten worden uitgevoerd conform de wet- en regelgeving.

5 - Wat wil het college nog doen om de betreffende ondernemer de hand te reiken?

Het college betreurt de situatie ten zeerste, maar is van mening dat de ondernemer voldoende hulp en coulance is geboden. Zij ziet op dit moment dan ook geen mogelijkheden om nog handreikingen te doen. Vanzelfsprekend staat het college wel nog altijd open voor een gesprek met de ondernemer om onduidelijkheden toe te lichten.

6 - Zijn er meer zaken waarbij circulair ondernemen niet gaat volgens de regels en er dwangsommen en boetes opgelegd zijn de afgelopen jaren?

Er zijn bij het college geen andere gelijksoortige zaken bekend.

Bijlagen

1. Vragen reglement van orde: D/25/179925